

## آبونه سرائطی

جمالک عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، آلی  
آبلی (۳۵) غروشدیر .  
جمالک اجنبیه ده سنه لکی (۱۷)، آلی  
آبلی (۹) فراتقدر .

## اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

## افطارات

آبونه بدلی پشیندر .

## §

مسلكه مرقاق آثار مع الممنونه قبول  
اولتور . درج ایلله یازیلر اعاده  
اولتور .

# الشیخ الاسلام

سر ۱۳۳۰

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی هفته لقی مجموعه اسلامیه در .

صاحب و مدیر مسئول

باش محرر

محمد عاکف

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

اشرف ادیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

جلد ۱۳

۳۰ تشرین اول ۱۳۳۰

بجشنبه

۲۴ ذی الحجه ۱۳۳۲

عدد ۲۱۳

## جهاد اسلام

بسم الله الرحمن الرحيم  
ان تستفتحوا فقد جاءکم الفتح

مال جلیلی

اگر نصرت ایسته یورسه کز ایشته آیاغکزه کلدی ...

ای اقوام اسلامیه ، صلیب اطرافنده طوپالانان ملتله آرمنسندن  
برطاقم حیلله کارلرک کونا کون دسیسه لری ، برطاقیم دساسلرک بیتمز  
توکنمز حرصلری سزک الکزده کی اوممور ، او وایع اقلیملرک ؛  
اومبارک ، اوطاتلی هرلرک ؛ اوسماوی ، اونزیه دینکزک ؛ اوانالرکزدن  
طوغدیفکز کوندن بری محکومیت یوزی کورمه مش اولان حر  
آلرکزک اقوام نصرانیهدن برقاچ شرذمه ک دست قهرنده اسیر اولمسی  
انتاج ایتدی . بو حرصلری سزک مملکتلرکزه آجلق ، ضرورت سوق  
ایتدی . حریتکزه تملک ایدیبیلرینه ایسه مفظور اولدیفکز کرم ،  
سماحت سجیه لری یاردیم ایلدی . ایشته بوکون اونلرک سزک مملکتکزه ،  
احراری ذل اسارت آلتیه آلمقدن ؛ ارباب مجد وعزتی محقر ایتمکدن ؛  
ماملک نامنه نه کز وارا ایسه غصب ایتمکدن باشقه هیچ بردوشونجه لری یوق .  
اوت ، بوملتلر شکارینه صالدران آج جاوارلر کی سزک اوزرکزه  
صالدریدیلر . سزلی حیاندن ، حرکتدن محروم اشیا خسیسه کی  
آرملرنده پایلاشدیلر . بوکون سز اونلرک الله اغتنام اولونمش بر  
بیچاره غنیمتسکز . سزلی اومغفل مدیته لرینک ظواهریله آلدانیدیلر .  
کوزلرکزی او مردار بدعتلریله کور ایتدیلر . بوضورتله قلیلرکزه مالک  
اولدیلر ، سیکلرکزی او یوشدیریدیلر . سزلی الک مهلک ، الک ایچندن

## سبیل الرشاد عون حقله اون اوچنجی جلدینه باشلا یور

ایلاک نسخه سندن اعتبار آتیمش اولدینی مسلك دائره سنده متین واساسل  
خطوه لرله ایلرله بن سبیل الرشاد ، کردباد وقایعه رغما ، جناب حقلک عنایتله  
بوکون اون اوچنجی جلدینه باشلا یور .

احوال حاضرته ک تولید ایتدیکی بحران عظیم قارشوسنده مساعیمزه  
ثبات کرانه دوام ایده یلمک ایچون نه قدر آغیر مشکلاته معروض قالدیفیزی  
قارئین کرام تقدیر بو یورورلر . مع مافیه مشکلات مادییه مقاومت ایچون محتاج  
بولندیفیزی تو جهاتک قارئینرجه ابدال بو یورلرده اولدینی ده مفتخرانه بیان ایده یلیرز .  
جریده سزک تاریخ انتشارندن بو آتمه قدر کدران اولان آلتی سنه بی متجاوز زمان طرفنده  
هر کون ظهوره کلن شئون و انقلابات کونا کونک ؛ خلافت معظمه ک تعالی شان  
وشوکتته ، اسلامیتک و مسلمانلرک یوکسلمه سنه چالیشمقدن عبارت اولان سلکمز  
اوزرنده اصلا تأثیر برافیه مش اولدینی نسخه لریمزی تعقیب ایدلرک اعتراف  
ایده جکلیرینه امینزه . قومیت کی ، فرنک پرستلک کی ملتک پیش عزمنده آجیماق ایسته نیلن  
صنعی جریانلرک برر ظل زائل ، ده طوغروسی سراب مغفل اولدینی ؛ بوتون ائم  
اسلامیه ک دشمنلرینک ربه تحکملرندن قورتولقی ایچون پیغمبر پسندانه بر عزم  
ابله لواء الحمد احمدینک سایه قدسیتنده اجتماع ایتلری ؛ تشک قلوبدن ، انحطاط  
سجایادن باشقه هیچ بر فائده یی فید اولمایان بوقبیل اهواء فاسده یی قطعاً نظر التفاته  
آلاملریله مرتبه ثبوت واصل اولشدن . سبیل الرشاد بوکون بوتون امتی ، بوتون  
اعاضلی ، بوتون رجال ملتی کندی مسلك سدادنده کورمکله بختیاردر .

صوک زمانلرده ظهور ایدن حادثات عظیمه یی عالم اسلام ایچون قارا کونلرک  
یتدیکنه ، شانلی استخلاص دورلرینک حلول ایتدیکنه براءت استهلال اولمق اوزره  
تلقی ایده یلیرز . بی امان و یانانچی پهلر آلتنده ایکله یی مسلمانلر لطف ربانینک  
آرتق برافق نورانور آچنی تمی ایدلم . مسلمانلر بوفرصندن حقیقه استفاده یه  
شتاب ایدرلرله توفیق یزدانک کندیلرینه رهبر اوله جفنده شبهه ی قدر . بو تاریخی  
کونلرده بوتون مسلمانلری سریر خلافت اطرافنده طوپلانمش کورمک سعادتته  
مظهر اولان سبیل الرشاد ، اللهدن اومارزکه بوجلدنده قارئینه اردوی اسلامک  
موفقیتای تبشیر ، دوئمای هابونک مظفریاتی تبلیغ ایتک بختیارلغنه ده نائل  
اولور . برقاچ عصرلر دبری فروتنی غائب ایدن شعله خلافتک ؛ جهان اسلامده  
یککی بر رونقله شعله باش اولسنه دعا ایدلم . سبیل الرشاد ، بو جلدینی اسارت  
ونجیرلری آلتنده ایکله یی مسلمانلرک بشارت استخلاصلریله طولدری ق سعادتنه  
مظهر بو یورلرینی درگاه الوهیتدن کمال تضرعه نیاز ایلر .



چینلماز کړوډلره سور وکابلر . سزده هیچ عافیتی دوشو نمکسزین اولره رام اولدیکز .

سزده نه قدر عبرتله . هم بربری ولی ابدن عبرتله تجلی ایتدی . اوزرلرکزه پیدرپی املق شرطیه نه قدر مصیبتله ، فلاکتله پوشاندی . دینکزه نه قدر شعاری معطل بر اقلد . بر جوق طرفلرده نه قدر اخوان دینکزه جبراً تنصر ایتدیریلدی . . . دوشو نمکسزین؟ هیهات! سز غفات ، عطیات اوقوسنه دالمش سکز . نرهیه طوغرو کتمکده اولدیغکزدن خبردار املق ایسته میورسکز . سزیه نه یامق ایسته دکرینی ، اطرافکزدنه کی طوزاقلر حاضر لادقلرینی . ولور آن ایچون اولسون ، دوشو نمکسزین . افرادکزه بر قاق بوز ملیونه بالغ ایکن ، اجدادکزه دنیانک اک بویوک فاتحلمری میانده صاییلان غازیلردن ایکن ناصیل اولیورده هر طرفدن اوزرکزه جوللانان بر قاق شرذمه صلیبک اسارتی آلتنده ایکه مکده ، او حاکم اولدیغکزه مملکتلرده محکومیتک اک سفیدیه یاشامغه راضی اولیورسکزه ؟ بوقدر ذلته ، بوقدر مسکنته ناصیل قاتلانیورسکزه ؟ اولومدن بیک قات بدتر اولان بویه بر حیاتی ناصیل اولیورده خوش کوریورسکزه ؟ حیوانلرک سیله دایانه مایه جنی بوقدر مستکرمه مظالمه نیچون قاتلانیورسکزه ؟ جناب حق سزی دنیالر قدر مواهنه ، فیوضاته ، جلائل نعمته غرق اتمش ایکن بو حاله ناصیل راضی اولیورسکزه ؟ اولیه ظن ایدیورم که سز کترکزه کوکندیکزه ، اوزرکزدکی نعم الهیه نک چوقلغنه مغرور اولدوکزده اوقدر درین اویقویه دالدیکزه که آرتیق قولاقلرکزه هیچ برصدای ایقازی ایشتمیور ، کوزلرکزه اوکننده کی حرکات رذیلینی بیله کورمیور .

ایشته فرانسه ، ایشته انگلتره ، ایشته روسیه! عجبا بونلرک ابدن ، بونلرک مکرندن هیچ بر امت اسلامییه قورتوله بیلدیمی ؟ عجبا تونسد ، جزا زده ، مرا کشده ، غربی سودانده ، صحرای کیرده ، فرانسرلرک ایقاع ایلدکاری مظالمی تصویر ایچون علی العجله قازلامقده اولدیغمر شو صحیفه لر کفایت ایدرمی ؟ هیهات! اوظلملرک بیکد برنی تشریحه جلدلر یتشمز . عجباروس باربارلرینک آسیاده کی اوتوز میلیون مسلمان حقنده روا کوردیکی شنائتلی بیانه طاقت مساعد میدر ؟ نرده ! بونلرک اک خفیف ظلملری : جامعلری ییقمق ، افکاری ضلال ایچنده ایکتمک ، انسانلری مذلتک اک سافل درکده سینه ایندیرمکدر .

شوراجقده انسانیتک دشمنی ، حریتک اک بویوک خصمی ، افوام اسلامییه نک وارثی ، مدنیات شرقیه نک مخربی اولان انگلتره نک یامش اولدینی فنالقلری خلاصه سویلک ایسته یورز . لکن بونلری مسایق قابل دکل که اوت ، بوملت اندکی مسلمان مستعمره لرنده اوقدر جنایتله ، اوقدر خیانتلر ایقاع ایلدی که ابلدس بوتون عونیه سیله برابر اونلرک بیکده برنی یاپه مامشدر . آرتیق رولر ، جنکیزلر ، هلا کولر ، تیمورلنکار . . . اودنیالری طولدوران مظالملریله افتخار ایده مزله . ایسته ین هندستانه کیتسونده حالی برسر ایتسون . کوره جکی منظره لر عقللره دهشت

رور . ناطقه لری مهوت بر اقیه : آدیم باشنده سرنگون اولمش بر سریر حکومت ، آدیم باشنده بوغولمش بر حریت ، آدیم باشنده بر ظلم شدید ، بر غدر فحش ! اسکی حکمدارلرک شجل نجیبی خاک ذلنده سورونیور . اسکی امرانک اولادی سور قاقلرده یانیور ، یا خود اک سفیل خدمتله رده قوللانیور . ظن ایتم که همدی قارداشلرمن زمانک یک اندر اوله رق اجضار ایدمچکی شو فرصتی قاجیر سیدلر : ظن ایتم که بوندن استغناء ایچون ال برلکیله قیام ایتسیدلر .

شوراجقده مصرلی قارداشلرمنده برابر حسب حال ایتک ایسته وریم . ای دین قارداشلرم ، اوتوز بوقدر سنه دن بری انگیزلرک قبضه اسارتنده بولوندیکز . یک اعلا بوندن نه قازاندیکز ؟ بو حریفلر سزک مملکتکزه جو کدیککی زمان سزله حریتله ، قانون اساسی ایله متمم ایدیکز . بونلرک سزده قارشی روا کوردکاری ایلک جنایت : نعمت حریتی الکزدن املق ، هیئت تشریعیه یی اورته دن قالدیرمق اولدی .

یرلی صنایعکزه دنیانک هر بازارنده ، کچوردی . انگیزلرک ایسه کلرک سزک بومنابع حیاتییه کزه قارشی . مدهش بر حرب آجدیلر . قاریقه لرکزه معطل اولدی ، دستکاهلرکزه قیاندی ده بوکون معمولانک اک هادیسنه ، منسوجاتک بسیطنه وارنجیه قدر هر شیشی خارچدن کتیرمه یه مجبور اولدیکز . انگیزلرک بواشغال مشومندن اول مملکتکزه ، هرشی مبذول ایدی . اراضی مصرک یتشدیردکی گونا کون حبوبات دنیانک هر طرفه سوق اولونیوردی . لکن بو حریفلر سزی غافل اولایه رق بوتون خطه مصریه یی یالکزه کندی قاریقه لری ، کندی دستکاهلری ایچون پاموق یتشدیره بیله جک بردرکه یه ایندیردیلر . کوزلرکزه کوردکزه مقصودلرینه ناصیل نائل اولدیلر .

ایشته بوکون اک مبرم حوایج ضروریه دن اولان اون کی ، بغدادی کی مواد سیله مملکتکزه خارچدن کلیور . شبهه یوقدر که بو حرب بر قاق آی دهها دوام ایدرسه بوتون دستکاهلر قاپا به حق . طبیعی درکه بومشوم اشغال تمامی ایده جک اولورسه دنیانک اک فیضی بر مملکتکده بولونمکزه رغماً آجلقدن اوله جکسکز .

سزله بومشوم اشغالدن اول مملکتکزه یک کی ، قندی کی یاشایه ردیکز . اراضیکزه ، عقاراتکزه حقیقی صاحب لری ، حقیقی متصرف لری ایدیکز . بویه بوج آلتنده ، مراجه جیلرک اندامیکله میور . دیکز . بوکون ایسه مالکیزی ، ثروتکیزی باقه لر یوتدی . بللرکزی فائض یوکی ایکی قات ایتدی . دیگر طرفدن انگیز سیاستی اشرافکزی ، ساداتکزی اتم بر حرمانه ، ابدی بر سفالته محکوم ایتدی .

اوتوز بوقدر سنه دن بری قبضه اشغالده اسیرسکزه . بومدت طرفنده اخلاقکزه ، ناموسکزه اورولان ضربه لر ؛ اموالکزه ، املاککزه اسابت ابدن مصیبتلر دن دهها خفیف دکلد .

انگیزلر سزده حریت نامی آلتنده اسارتک اک رذیلنی وریدیلر . بونک نتیجه سی اوله رق کندی اولرکزه ییله حکمکزه یوروس اولدی .



سویلیک باقلم : دشمنلر کزه قارشى اعدادايتديکيز قوت نه در؟  
الله ذوالجلال واعدوا لهم ما استطعتم من قوة ومن رباط الخيل ترهبون به  
عدو الله وعدوكم ويؤور بور، ياسز اولره قارشى ناسيل بويون اكيورسكز،  
زمام امورى اونلرک الله ناصيل تسليم ايديورسكز که قرآن حکيم مؤمنلرک  
حقنه « اعزة على الكافرين، يجاهدون في سبيل الله، ولا يخافون لومة لائم »  
بويورويور .

اونلرک هر حکمه اتقياد ايتديکيز . بوتون اصرارينه ، بوتون  
نهيلرينه اطاعتده بولوندوکز . بو صورتله کتاب الله عصيان ايتمش  
اولدوکز که او ، سزه آنجق الله ايله رسوله ، برده کندکزدن اولان  
اولى الامر اطاعتى فرض ايتشيدى .

دشمنلر کزه قارشى بوموشا قلقدده بک ايلرى کيتديکيز .  
الکزده کنى ، آوجکزده کنى بو جبار حريفلرک اوغورنده او قدر  
اسراف ايتديکيز که جزای عملکيز اوله رق آرتيق سزده قوت عزمدن  
اثر راقايدلر . نظرلرنده هيچ قيمتکيز قالمادی . اونلرک يانی باشنده  
کندى مملکتکيزده بولونديکيز حالده يمانجى ، کندى يوردکيزک  
سينه سنده ايکن ينه ذليلسکيز . اونوتديکيزمى که : اسلام سزه نفسلرکزه  
قارشى ناصيل خير الله وصاياه بولوندى ؟ قرآن حکيم سزه ناصيل  
عزتله ، مجد ايله امر ايتدى : « ولا تهنوا ولا تحزنوا واتم الاعلون »  
کلام الهيدنى دوشومديکيزمى ؟ يوقسه اسدق القائلين اولان خالق  
ذوالجلالک قولنده کى صدقندن شهبه يه مى دوشديکيز ؟

يوقسه سزى نعم الهيه نك اک بويوکنندن محروم ايتمکده اولدقلرينى  
کوزکيزله کوروب طورورکن حالا بو حريفلرک وعدلرينه مى اينانيور-  
سکيز ؟ اوت ، اونلر سزى حريشندن محروم راقايدلر . سزه قارشى  
اولان وضعيتلرى بهائمه قارشى اولان وضعيتلرى کى . هپکيزى اختيارکيز ،  
اراده کر لاحق اولمقسيزن ايسته دکلى کى سوق ايديورلر . معامله-  
لرنده شفقتدن ، مرحتدن اثر کورونميور . او کونى اونوتديکيزمى که  
انکليز ضابطلرى « رأس التين » حواليسنده اللرنده کى تفکيلرله سزک  
جکر باره لرکرى کوله اوينايه اولايورلردى . دانشواى حادثه سنى ،  
بو جباردنک اوراده کى معصوم اختيارلره ، مظلوم کنجلره قارشى روا  
کورديکى مظالمى خاطرندن چيقاردیکيزمى ؟

نه غريبدرکه اون اوج مليون مسلمان بر قاج بيک انکليز  
عسکرينک ذلت اسارتى آلتنده ياشاميه راضى اوليورسکيز ؟ زرده  
قالدى او شهامت اسلاميه ؟ زرده قالدى او حميت دينيه ؟ زرده قالدى  
او مفاخر تاريخيه ؟ ايلک اهل صليب محاربه لرنده کوستردیکيز مائر  
مخلده يى تخطر ايتيورميسکيز ؟

مورده يونانيللرى نيران خسرا نه آتمش اولديکيزى ييلميورميسکيز ؟  
دوناما کيزک دولت عثمانيه نك دوناماسنه مظالم اولديغنى ، حق اوروبا  
حکومتلرينک خيانتى اولماسه يدى ناوارين ده اونکله برابر بويوک ايشلر  
کورمک، اوزره اولديغنى خاطر لاميورميسکيز ؟

عرضکيزى ، ناموسکيزى حمايه دن عاجز قالديکيز . اهل بيتنى آرسالانلر  
کى حمايه ايدن ارباب غيرت بوکون اويله بر حاله کلى که کوزلرينک  
اوکنده اولادينک ناموسى هدر اولوب کيدسيورده او زواللى بابا سنى  
چيقارده ميور . آلنى اوغوش دورمقدن ، ياخود برکوشه يه چکيلوب  
آغلامقدن باشقه برشى ياه ميور . قضايرى ، کويلرى طولاشيکيز . اک  
باشلى شهرلرى کيزکيز . اکر صيانة الله اولماسه عرضى ، ناموسنى محافظه يه  
قدرتياب اوله سيله جک قاج کيشى کوره ييليرسکيز ؟ اوزرکزه اشغال  
مصيبق چو کديکى زمان مملکت ، وقايرى طائير ياشيلير ، حيانه در ييلير  
کنجلر ، سلاحدن آريلماز آنلر ، عفت صاحبي قيزلرله طولو ايدى ،  
هپکيزده دين غيرتى ، اخلاق غيرتى ، قرآن غيرتى واردى .  
يوردکيزده عزيز ايدیکيز . مهمانه حرمت ايدر ؛ عهدکيزى ، ميثاقکيزى  
يرسه کتير ايدیکيز . بر درجه ده که اک عادى بر ذمى نك بيله حقنى  
اوزر کرده راقازديکيز . اسفا که بوتون بو احوال معکوس اولدى :  
اک سفيل بابانجيلر حکم ، نفوذ صاحبي اولديلرده سزى کندى وطنکيزده  
بمانجى ، کندى اراضیکيزده ياشامه کسيلديکيز .

بومشوم اشغال سودانى سزدن قوباردى . هم شورشار ، اختلاللر  
يوز بيکلرجه اولادکيزى محو ايتدکدن سوکرا قوباردى . سوکرا ده  
کندى قليجلرکيز ، کندى طوپلرکيز ، کندى قانلرکيز ، کندى  
جانلرکيز ، کندى جکر يارملرکيز ايله او قطعنى استرداد ايتديلر .  
بو اوغورده ميليونلرله آلتونلرکيز هدر اولدى . سودان فتح اولونه رق  
حکومت خديويه اعاده ايديلدکدن سوکرا خاخن انکليز لر مقدس اسلام  
بايراغنىک يانی باشنه انکليز بانديراسنى دیکيدلر ، کنديلرينک سودان  
اوزرنده حق مشروعلرينى اولديغنى اعلان ايدرک سزى اوحق طانيمقه  
مضطر راقايدلر . سزده بوکا چارناچار بويون ا کديکيز .

انکليزلر رذائل اخلاقى تعميم خصوصنده او قدر ايلرى کيتديلر که  
بوکون کوجو ککيز بويوکنه قارشى حرمت ، بويو ککيزده اونک حقنه  
مرحت کوسترميور . آره کزده عداوت ، خصومت اودرجه يى بولدى که  
اساسى توحيد اولان دين ، شمارى اتحاد اولان وطن سزى هيچ  
بررکزه باغلاماش کى مقدست بر حالده ياشايورسکيز .

ينه او انکليزلر ميسيونرلرى مملکتکيزک هر طرفه طاغيتدى .  
اونلرى آلا بيلديکينه حمايه ايتدى . بولرده مسلمانلرى کندى دينلرى  
ترذيل اتميه تشويقه باشلادى . ايش اوراده يى بولدى که بر ميسيونر ،  
مسلمان مملکتنده ، افرادى کاملاً مسلمان اولان رجاعتک تا ايچنده  
عليه الصلاة والسلام افنديزه ، قرآن کریمه ايسته ديکى کى ديل اوز اتقى دن  
چکميز اولدى . بوميسيونرلرک يامادى هيچ بر فضيحه قلاماشکن سز  
نهايت حکومته مراجعت ايتمکدن باشقه اولره قارشى نه ياه بيايورديکيز ؟  
حکومت ظامراً اسلام حکومتى ايدى . لکن حقيقتده بر حکومت سلبيه دن  
باشقه برشى دکلى . اونک ايچون بوتون مراجعتلرکيز هيچ بر نتيجه يى  
منتج اولمايوردى .



قورنارمق ، بوسفیل دشمنی ایچکزدن سوروب چیقاروق ایچون جانله باشلا اوغراشکیز . جنود مسلمین عنایت حقله اورایه یاقلاشیر یافلاشمز تلغراف ، تلفون تلارینی کسسیکیز ! دمیریولارینی تخریب ای کیز . کورولری ییگیکیز ، که دشمن فراره ظغریاب اوله ماسین .

غایه آمالکیز هانکی وسیله ایله اولورسه اولسون مملکتکیزی دشمندن تطهیر ایتکدن عبارت اولسون . اگر حقیقی مؤمن ایسه کیز قلبکیزده اونلره قارشی هیچ مرحمت حسی بولونماسون . رده بیلیمش اولوکیز که : سزک مملکتکیز حرمین شریفینک قابوسی ، روضه مطهرده کیدن یولک آناختاری در . آرتیق جناب حقلک اک مقدسی اولمق اورده خلق ایتدیکی برقعته مبارکه کی جناب حقلک دشمنلرینه چکنتمه یکیز . هله لورد کیچنرک انکیز محررلرندن برینه سویلش اولدینی شو سوزی هیچ اونوتماکیز : « البته برکون کله جک که بن کعبه یی آوروپالی ، آمریقالی سیاحلر ایچون اکلنجه بری حاله کتیره جکم . »

[ یوقاروده کی بیاننامه مهرد کی قارداشلر مزه داغیدیلان عربجه بریانشنامه نک ترجمه سی دره ]

### بسم الله الرحمن الرحيم

واذا اردنا ان نهلك قرية امرنا مترفها ففسقوا فيها  
فحق عليها القول فدمرناها تدميراً

مملکتکیزده « جون لوبوق » ی بیلنلر چوقدر . بو آدم انکیزلرک اک مشهور متفکرلرندن اولوب کچنده وفات ایتمشدر . علمی ، ادبی ، فلسفی برجوق اثرلری واردر . بونلرک قسم اعظمی بشقه لسانلره ترجمه ایدلمشدر . جدیاتدن خوشالانلر « لوبوق » ک آثارینی اوقومیلدرلر . « لوبوق » ک مؤلفاتی وجدانی تنویر ، اخلاقی تهذیب ایدمک حکیمانه فکرلری حایدر .

« لوبوق » انسانلره یشامه نک یولنی اوکرددن ( اداره حیات ) عنوانی اثرنده دیورکه :

« لورد پولنیغروق فکر وطن پروری نام اثرنده سقراطک شوسوزینی نقل ایدیور : ( نه قدر اهمیتیز اولورسه اولسون هیچ کیمسه بیلمدیکی بر صنعتی اجرایه جسارت ایدممدیکی حالده صنعتلرک اک کوچی اولان اداره حکومتیه نفسنده اهلیت ملاحظه ایدر ) سقراط بوسوزی یونانستانده کی تجربه سنه کوره سویلش ایدی . بوکون انکیزده یشامش اولسه ایدی ، بشقه درلو اداره لسان ایدم ایدی »

قوجه « لوبوق » جدا طوغری دوشونور . حقیقی کوریر بر آدم ایش . وقوعات حاضره فکرنده کی اصابت قطعیه یی مع زیاده تأیید ایتدی .

بیلیمورمیسکیز که : ابراهیم پاشا وهابیلک بلیه سنی صرف سزک قلنجلر کیزه طایانه رق اورته دن قالدیرمشیدی ده دیانت محمدیه نک آناری خلافت اسلامیه نک منار تابدار ی او سایه ده یکیدن تأید ایشیدی ؟ اونوتدی کیزی که : ده اکلنلر ده بالقانلیر صلیب نامه ، حضرت مسیح نامه مسلمانلر حقنده خاطره کله یی فجاعتلری ، شناعتلری ارتکاب ایتیشکین انکیزلر بو جانوارلری آلفیشلامق خصوصنده هر کسدن ایلری کیتمشیدی ؟

هم سز نهظن ایدیورسکیز ؟ اراجیفه . اباطیله قابیلیمق خصوصنده اوقدر ایلری کیدیورسکیز که انکیزلرک بوتون مقدرات بشری آلت اوست ایدمک دونانماسی . بوتون ربع مسکونی طولدیره جق عسکری وار صانیورسکیز ! خایر ، خایر ! آرتیق باطل میدانه چیقیدی . حق ثابت اولدی . بوکونکی اوروپا حرب همومیس ایجه کوستردی که انکیزلر ، حتی کندی آطملرینی حتی کندی صولرینی مدافعه دن بیله عاجزدر ، انکیزلر آلمانلره اعلان حرب ایتدیکی زمان هرکس قیامت قویه جق ، انکیزلرک آلتیوزدن زیاده اولان کیلری دکیزک دیننده کی بالقری ، کوك یوزنده کی ملککاری هر ج و مرج ایدمک ! طویلری طاغری ده ویره جک ، ملتلی خاکه هلاکه سره جک زعم باطلنه دوشدی ! اوت ، طنون ، اوهام بومرکیزده ایدی . لکن زمان نه کوستردی : هرکون اوراق حوادثی اوقوبورسکیز . هیچ انکیزلرک دونانماسک برایش کوره بیلدیکی ، هیچ انکیزلرکیلرینک دشمن تحت البحرلرندن ، دشمن طور بیللرندن قور تولدیغنی ایشیدی کیزی ؟ هرکون دونانماسک برر صورتله مصاب اولدیغنی طومایورمیسکیز ؟

حریفلرک افراد بحریه سنده کی قور قاقلق بوکون عادتاً ضرب مثل اولدی . ماهیتلری اولانجه عربانلغیله میدانه چیقیدی . اگر اوله دکلسه اوج آیدن بری دوام ایتمکده اولان شو حرب اثناسنده کړک قوماندانلرینک مهارتی ، کړک عسکرلرینک شجاعتی ، کړک کیلرینک سطوتی تأیید ایدم بیله جک بر مثال بولوکده کوسترک !

دنیا ده بوندن بویوک رذالت ایشیدیلش میدرکه : لورد کیچنر حربدن قاچان انکیزلر کنجلرینی طوبایله بیلیمک ایچون اجرته طوتدینی کوزل کوزل قادینلری آتله بندیروب ایچلرینه کوندیرور . زنده او حریفلر ، زنده وطنلرینی ، دینلرینی مدافعه ایچون جانلرینی فدان چکنتمه یی آلمانلره عثمانلیر !

ای اخوان دین ، زمان ، اسارتدن قور توله جق زماندر . دینکیزی حمایه ، وطنکیزی تخلص ایچون بوندن مساعد ایام اوله ماز . آرتیق انکیزلرک قور قاییکیز . چونکه اونلر باشقه لریله اوقدر مشغول که سزکله اوغراشمه یه هیچ وقتی بوق . رده اونلرک قوای بریه و بحریه سنه بوندن بویله اوقدر بویوک اهمیت عطف ایتیکیز . چونکه اوسطونک ماهیتی کوزکیزله کوردوکیز . دورمایکیز . ال اله ویره رک مصری تخلصه قوشان فدا کاران اسلامه یار دیمده بولونکیز . وطنکیزی